

I tutaj wracamy do roli, jakie odgrywa PPS, do roli jaką walczy o odegranie na tym odcinku drogi naszego państwa. W pierwszym etapie odbudowy kraju *partia nasza* dała ogromny wkład pracy i myśli twórczej. Ze prac ta była rzetelna, że koncepcje nasze były słuszne świadczy o tym wzrost znaczenia, powagi i siły PPS. Również w okresie, który obecnie rozpoczynamy musimy i chcemy wypełnić rolę, jaką wyznaczyła nam historia. Pośladamy własny pogląd na wszystkie zagadnienia życia państwa, na zadania, na kierunki polityki państwa, która chce przystąpić do państwa, która chce być w naszym państwie, która chce być w naszym realizować, posiadając jednocześnie zaufanie społeczeństwa i będąc zwołownym stronnictwem w kraju. Sposób realizacji tej naszej koncepcji analizy "nowej sytuacji, analizy nowego etapu drogi, na którą

Przed zebraniem Wojewódzkiego Aktywu PPS

weszlśmy — oto temat jutrzejszych obrad wojewódzkiego aktywu PPS.

W obradach tych wezmą udział tow. tow. Szwalbe i Cyraniewicz, którzy naświetlają nową sytuację i zorientują zebranych w całości tych zagadnień ze stanowiska kierownictwa partii.

Zagadnienia te leżą w sferze ogólnego państwowej, ale każdy z wytwista wie, że problemy dotyczące się na terenie jego województwa i jego powiatu są tylko odbiciem problemów całego państwa. Nie ma spraw tylko krajowych, czy tylko śląskich, nie ma spraw, które są sprawami tylko jednej dzielnicy. O prawdziwość tego twierdzenia przekonaliśmy się aż nadto dobrze.

Diatego zgromadzenie jutrzejsze, orientujące aktywnie w stanowisku kierowniczym władz partii będzie dla nas wskazówką w jaki sposób i po jakiej linii rozwiązywać mamy nasze lokalne trudności. Będzie dla nas miarodajną oceną nowego etapu drogi, jaka stoi przed krajem i PPS. Wiemy, że droga ta jest daleka i ciężka. Wiemy jednak, że w śnieg, czy później dojdziemy do celu, gdyż kierujemy się dobrem mas pracujących i dobrem Polski, posiadając jednocześnie zafalenie tych mas i zaufanie całego Kraju.

JERZY WAŚNIEWSKI

PROF. HAROLD LASKI

Truman usiłuje wstrzymać rozwój socjalizmu w Europie

LONDON (PAP). Tygodnik „Forward” zamieszcza artykuł prof. Harolda Laskiego p. t. „Truman usiłuje wstrzymać rozwój socjalistycznej Europy”.

Zdaniem Laskiego orędzie Truman'a do Kongresu nie było ani manifestacją tradycyjnej hojności amerykańskiej, ani zapowiedzią obrony demokratycznych rządów, ani też wykonaniem zobowiązań USA, wypływających z Karty Narodów Zjednoczonych. Była to natomiast zapowiedź, że rząd Truman'a będzie łowił przeciwników socjalizmu w różnych krajach.

Następnie autor szczegółowo analizuje obecne tendencje polityki za-

Tow. minister Rusinka dość trudno jest uchwycić, aczkolwiek przez 24 godziny na dobę nie uchyłodził z Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej. Wzięcie się do poddługą pracę tow. Rusinka, który obok innych normalnych zajęć w ministerstwie, ma obecnie „arowanie głowy” jako Nadzwyczajny Komisarz Rządowy w sprawie akcji przeciupo-wodziowej. Co chwila przyjeżdża ku-rerzy z terenów powodziowych, dzwoni telefony, z jednego miejsca prosi o zgodność, z drugiego o przygotowanie czyszczenia wody, poniekąd są tereny, na których nie ma wody, nadającej się do picia, gdzie indziej brakuje bezpiecznych pomieszczeń.

W końcu udaje nam się jednak znaleźć wolną chwilę i tow. Minister godzi się udzielić nam informacji na temat akcji przeciupo-wodziowej.

PRZYGOTOWANIE DO AKCJI

Centralny Komitet Przeciupo-wodziowy, Komitety Wojewódzkie, Powiatowe i Gminne zostały powołane już w listopadzie ub. roku w związku z przewidywaną możliwością wiosennej powodzi. Zadaniem ich było opracowanie planu akcji pomocy dla powodzian z koncentracją wyjazdów na terenach, na których przewidziane były łaziska.

Zdłowił los potwierdził wprawdzie słuszność przewidywań, ale rozmiary klęski okazały się większe, aniżeli prze-

KOMBATANTY I KOBIETY PROTESTUJĄ

WASZYNGTON (SAP). „Komitet Kombatantów Amerykańskich II Wojny” przesłał wczoraj sędziemu wojskowym list z instrukcjami wojkow-ymu do Grecji, jak też sprężył wojennego i pomocy finansowej dla Turcji.

WASZYNGTON (SAP). Setki kobiet w Waszyngtonie uszły do manifestacyjnej pochody na znak protestu, że przeciwko proponowanej pomo- ci dla Grecji i Turcji.

Posiedzenie sejmowej komisji rolniczej

WARSZAWA, 29. 3. (SAP). Na posiedzeniu komisji rolniczej w dniu 28 marca b. r. pod przewodnictwem p. Stankowskiego, rozpatrywano dekrety:

1) O zmianie lub redukcji — referent p. Jankowski — dekret przyjąto.

2) W sprawie komisji ziemskich — referent p. Jankowski — dekret przyjąto.

3) W sprawie komisji ziemskich — referent p. Jankowski — dekret przyjąto.

4) W sprawie komisji ziemskich — referent p. Jankowski — dekret przyjąto.

5) W sprawie komisji ziemskich — referent p. Jankowski — dekret przyjąto.

6) W sprawie komisji ziemskich — referent p. Jankowski — dekret przyjąto.

Pięć miliardów strat Powódź przysymuje rozmiary katastrofy

wywiad z tow. min. Rosinkiem Nadzwyczajnym Komisarzem Rządowym akcji przeciupo-wodziowej

widowano. W związku z wyjątkowo trudną sytuacją, Prezydent Rady Ministrów powołał Nadzwyczajną Komisję Rządową dla niesienia pomocy powodziannym, która jest naczelną instancją w całej akcji.

57.100 HA POD WODĄ

Pytamy tow. Ministra, jak wygląda sytuacja powodziowa w dniu dzisiejszym.

— Najbardziej zagrożone jest województwo warszawskie, poza tym poznańskie, część dolnośląskiego i rzeczowskie. Brak połączenia telefonicznego z niektórymi terenami i niemożność dotarcia do części terenów zalanych, nie pozwala iść na cyfrowe ujęcie strat. Dla przykładu podam wam obliczenia z województwa warszawskiego. Pod wodą jest tu 37 000 ha gruntu ornego, łąk, ogrodów. Duże straty są w inwentarzu żywym — w koniach, krowach, nierogaciznach i murłotach.

Trudno jest ustalić bezpie o ludz- kich. Donoszą nam o 55 wypadkach śmiertelnych. W rzeczywistyście liczba ta jest daleko większa. Walczymy z trudnościąsami ówajkiego ro- dra: z oporem ludności przeciw le- ewakuowaniu i z niespodziewaniem wiel- kimi rozmiarami klęski, która objęła tereny nieprzygotowane do akcji. Słabo się to wskutek zmiany koryta Wisły.

TRAGICZNY UPÓR

Tow. Rusinek opowiada nam o tragi- cznym wypadku, jaki miał miejsce w Nowym Dworze.

Łódź saperska podjechała do domu, który na 1,20 m. już był pogrążony w wodzie. Znajdowała się tam matka z dzieckiem, ojciec i przywiązana do drzewa krowa. Nie pomogli prosiły superów, ujęły zrygniętych z krowy i sami wsiadli na łódź, a nawet propo- zycja posadowienia ojca i wzięcia matki wraz z dzieckiem na łódź nie przemówi- ła do tych ludzi. Tymczasem z sąsiednich domów blagano saperów o ra- tunek. Nie było czasu, Łódź zabrala lu- dzi z sąsiednich domów, z kiedy za na- stępnym nawrotem przybyła na miejsce, nie było już śladu ani po ludzich, ani po krowie, ani po chłupie.

ZRZUTY Z SAMOLOTÓW

Największe trudności w niesieniu pomo- cy napotyka się na tych terenach, które są reszard okrajone wodą. Roz- pozczliśmy tam jednak akcję zrzuco-

z samolotów, która w dniu 27 b. m. przyjęła wielkie rozmiary. Mobilizuje- my wszelkie dostępne nam środki żywno- ści, ażeby podołać powodzianom. Mi- nisterstwo Apropozycji dla pomocy powodziannym zgłosił zapasów, podobnie zwolniono wszelkie rezerwy PCK i CKOS ale to wszystko nie stoi w żadnej propo- rcji do potrzeb.

4-5 MILIARDOWE STRATY

Pomimo że i musi być społeczeń- stwo. Mamy w tej mierze piękne przy- kłady solidarności, szczególnie z terenów sąsiadujących z dotkniętymi powodzią. Poszczególne gminy samorządnie prze- prowadzają akcje zbliżkową w naturze. Akcja ta ogranicza nam cele społeczeń- stwa, tym bardziej że struty są ogrom- ne. Trudno tutaj określić straty na dzień dzisiejszy, ale szacuje, że sięgają one 4 do 5 miliardów złotych.

Zgłupniej przez sprawozdanie o przy- czynach tak wielkich rozmiarów klęski, tow. Minister Rusinek odwołuje:

— Ponośmy teraz smutne konse- kwencje dziedzictwa zaniedbań rządów poprzednich. Rozmiar klęski nie byłby tak wielki, gdyby takie rzeki jak

Czego poprzednie rządy nie zrobiły w ciągu 22 lat, nie mogliśmy zrobić w tak krótkim okresie naszego niepodległości, tym bardziej, że mamy przecież tyle zniszczeń wojennych do odbudowy. Ty niemiejsi, jeśli uratowano cały szereg mostów i całe palacie kraja od po- wodzi, to jest to zasługa naszych przy- gotowań przeciupo-wodziowych, przede wszystkim naszego wojska, naszych dzielnych saperów, którzy uczynili wszy- stko, ażeby zmniejszyć wielkość klęski. Niezależnie od tego nasuwa się wnio- sek, że musimy w naszych planach od- budowy na przyszłość wziąć pod uwagę również zagadnienie zabezpieczenia kraju i ludności przed konsekwencjami powodzi.

Na zakończenie — mówi tow. Minister Rusinek — chciałbym za pośred- nictwem „Prasy” zapoznać do ogółu społeczeństwa w kraju:

Przyjdzie z pomocą ofiarom klęski powodziowej, jak kto może, składając ofiary w naturze, żywności i odzież. Skła- dając ofiary pieniężne za pośrednictwem P. K. O. i banków. Musimy lud- ścią dotkniętą klęską przyjąć z pomo- cą.

Rozmowę przeprowadził
JERZY RAWICZ

Niesczekiwana postawa Bidault

Francja przeciwna przesiedlaniu Niemców

MOSKWA, 29. 3. (r). W dniu wczorajszym Komisja Koordynacyjna — kończąca dyskusję nad sprawą przesiedlania Niemców z terenów przyznanych Polsce, Czechosłowacji i Austrii.

Delegacja francuska wystąpiła z wnioskiem, podnoszącym poprzednio przed min. Bidault, o natychmiastowe wstrzymanie wysiedlenia. Jako uzasadnienie podano fakt, że w ten sposób uniknie się wzmocnienia potencjału wojennego Niemiec, który mógłby wyniknąć z przesiedlenia tych krajów.

Projektowi temu sprzeciwił się mi- nister Wyższyński, twierdząc, że przesiedlenie 1 miliona Niemców nie zmieni w widocznym stopniu zasilenia kraju, który w chwili obecnej ma 60% mie-...

Rozwój demografii w Niemczech — pow. i rum. Wyższyński — będzie...

...przez trwały pokój i nie...

doopuszczenia do powtórnej agresji. — ...gdyby nie nastąpiła demokra- tyzacja Niemiec, niezależnie od zmniejszenia ludności, idea szowinizmu...

Delegaci Świekiej Brytanii i U. S. A. zastrzegali sobie możliwość zajęcia własnego stanowiska w tej sprawie.

Posiedzenie sejmowej komisji rolniczej

WARSZAWA, 29. 3. (SAP). Na posiedzeniu komisji rolniczej w dniu 28 marca b. r. pod przewodnictwem p. Stankowskiego, rozpatrywano dekrety:

1) O zmianie lub redukcji — referent p. Jankowski — dekret przyjąto.

2) W sprawie komisji ziemskich — referent p. Jankowski — dekret przyjąto.

3) W sprawie komisji ziemskich — referent p. Jankowski — dekret przyjąto.

Nowy Dekret Rządowy Pracownicy publiczni odmawiający powrotu do kraju będą pozbawieni nabytych praw

WARSZAWA, 29. 3. (SAP). Jedną z nieuregulowanych dółd kwestii na- szego życia powojennego jest sprawa stosunku służbowego pracowników publicznych, przebywających dotąd zagranicą. Chodzi tutaj po pierwsze o osoby, których stosunek pracy publiczno-prawy lub prywatno-prawy, został wz- wieszony 17. IX. 1939 roku lub później w okresie rzadu emigracyjnego, a kiedy mimo powrościebnie znanej akcji rządowej, nawołującej do powrotu do kraju — nadal pozostają zagranicą.

Z powodu braku odpowiednich przepisów, osoby te posiadają w dzisiejszym ciągu prawa nabyte z tytułu stosunku służbowego. Ponieważ obecnie ze sta-

żądzą państwa do w. ... ministerstwa rolnictwa i ziem ...

...zależała potrzeba wydania odpowie-

...zależała potrzeba wydania odpowie-

...zależała potrzeba wydania odpowie-

Stanisław Szwalbe

Na nowym etapie

"Natchnienie narodów"

Komisja spraw zagranicznych Kongresu Stanów Zjednoczonych uchwoliła sumę 550 milionów dolarów na pomoc dla krajów europejskich, które dotychczas korzystały z pomocy UNRRA.

Jak widać, suma ta mniejsza jest nawet od polityczki, którą przedstawił Truman, chce udzielić Grecji i Turcji.

Mimo to są Amerykanie, którzy sprzeciwiają się tego rodzaju pomocy, z którą nie uważają się wyłączenie amerykańskich "szeregowców" lub flotylli wojennych.

Dotychczas nie wiadomo jeszcze jakie kraje skorzystają z tej pomocy.

Wiadomo natomiast, że część członków komisji — na szczycie mniejszości — zgadła wyłączenia z ich listy Polski i Węgry.

Nie wchodząc w podytki, które kierowały wnioskodawcami. Przypomnę tylko należy, że w czasie gdy Turcja handlowała z Niemcami i nie umiała do ostatniej chwili zdecydować po czy: opowiedzieć się stronie, Polska była pierwszym krajem, który oparł się dyktanda Hurlova.

Prez. Roosevelt nazwał kiedyś Polskę "natchnieniem narodów".

Wielki Prezydent nie żyje. W Białym Domu w Waszyngtonie inne dziś rządzą nastroje.

Ilu jeńców niemieckich znajduje się w rękach Aliantów

Jak podaje agencja "TASS", liczba jeńców wojennych niemieckich, znajdujących się w niewoli radzieckiej, wynosi 850.833.

Przypominając, że kwestia liczby niemieckich jeńców wojennych, znajdujących się poza granicami Niemiec, była poruszona na radzie czterech ministrów dnia 12 marca, agencja komunikuje, że ministrowie w międzyczasie wymienili między sobą orientacyjnie dane, dotyczące tej sprawy i podali następujące cyfry:

Francja — 641.483 jeńców wojennych niemieckich, z których około 500.000 jest zatrudnionych we francuskim przemyśle, 19.000 znajduje się w Afryce północnej, 18.066 we francuskiej strefie

Wielka Brytania ma do swej dyspozycji poza terenem Niemiec 435.235 niemieckich jeńców wojennych.

Stany Zjednoczone mają poza granicami Niemiec 15.103 niemieckich jeńców wojennych, niezależnie od 15.876, gdy znajdują się w amerykańskiej strefie

Poza tym agencja stwierdza, że od chwili kapitulacji Niemiec powróciło do Niemiec ze Związku Radzieckiego — 1.300.974 jeńców wojennych

W ostatnim numerze "Przeglądu Socjalistycznego" ukazał się oryginalny przedmowa do *Rodz. Naszej* PPS tow. Stanisław Szwalbe, który ze względu na jego wagę, jak i znaczenie dla Partii w obecnej sytuacji, podajemy naszym Czytelnikom z pełnym tekście. (Red.)

1.

Okras, który nastąpił po przeprowadzeniu wyborów do Sejmu Litawodowego, jest niewątpliwie nowym okresem w historii odrzodzonego państwa polskiego. Wchodząc w ten nowy okres, każda partia polityczna, żywa i mająca własne koncepcje, powinna ponownie przeświadczyć swe zadania i miedziom zorganizowanych w niej członków. Musi określić też metody wykonywania tych zadań na ile nowego — jak powiedzieliśmy — okresu historycznego.

Przed wszystkim stwierdzimy o co — jako PPS — walczymy? Nie w ogóle, lecz co najbliższym, na parę przyszłych lat obliczony, okres czasu.

Chcemy Polsce torować drogę o możliwości zwiększającą się udział gospodarki uspołecznionej. Jesteśmy zdania, że odbudowa i przebudowa Polski, nie zniechdza nie dla jakiejś teorii, ale dla stałego polepszenia bytu materialnego i kulturalnego każdego człowieka pracy, była i jest możliwa tylko na zawodach planowej gospodarki, opartej na uogólnieniu ciężkiego i średniego przemysłu, na nacjonalizacji banków, wreszcie na współdzielonej wsi, pracującej na barle odrębnych gospodarstw drobnych rolników.

Narodowy plan gospodarczy musi również przewidywać istnienie prywatnej wymiany (niezależnie od handlu społecznego, przede wszystkim spółdzielczego), oraz drobnej prywatnej wytwórczości. Jako PPS będziemy czuwać, by zakres i ciężar gospodarki tych na zasadach prywatno-kapitalistycznych opartych działo gospodarki narodowej nie zwiększał się kosztem wagi sektora uspołecznionego, ciężar wprost przeciwnie, by zakres i ciężar gwałtowno gospodarki uspołecznionej wzrastał.

Dążymy — jako PPS — do tego celu z intensywną utrzymywania możliwie szybkiego tempa, ale tak, aby nie nabierać tempa kosztem nadmiernej wysiłków społecznych, jakichsi powonnych wstrząsów rewolucyjnych, wywrzećsić ponad miarę dzisiejszego pokolenia.

Nie jesteśmy maksymalistami. Dbaćmy jednak, by nie cofać się wstecz, t. j. by budować dzisiejszą rzeczywistość jako fundament domo o zdecydowanie w dalszej przyszłości obliczu socjalizmem. Wierzymy bowiem —

to jest podstawowym warunkiem takiej budowy — że większość ludności będzie sobie w miarę uprzedmiotowienia kraju tego życia i sposobu wykonywania budowy będzie odpowiadała jej życzeniem, kulturalnym, społecznym i politycznym. Wierzymy, że — i nasza mowa: nie zamierzamy powiarać dróg rewolucji rosyjskiej, jako dla Polski niewłaściwych, dla Polaków nieodpowiednich, a — co najważniejsze — w obecnym okresie historycznym nieaktualnych; nie grozi nam kapitalistyczne "określenie", nie grozi nam wojna domowa, nie grozi nam interwencja z zewnątrz na rzecz nawrotu ustroju kapitalistycznego; wprost przeciwnie — mamy zapewniony czynnie przyrąmy stosunek do nowego oblicza naszego państwa ze strony Związku Radzieckiego. Niewątpliwie przychylność, na tej właśnie płaszczyźnie, odnosi się do nas także nasz sąsiad południowy — Czechosłowacja. Wreszcie i nasz północny sąsiad — przez morze — Szwecja nie będzie waga odróżniona na zasadach gospodarki społecznej Polsce Ludowej.

Musimy więc tylko w kraju dobrze gospodarzyć, to znaczy usprawniać i pogłębiać gospodarkę planową w oparciu o zasady, podane wyżej. Musimy też dobrze rządzić, to znaczy nie dać w Polsce wydrzeć władzy z rąk stronnictw, uszczepiających i realizujących te wytyczne gospodarki, które zwiększają wagę czynnika społecznego.

Zle gospodarzyć w Polsce dzisiejszy — to znaczy cofać się z jednej drogi, umożliwiającej korzystanie z wysiłku i ofiar świata pracy na rzecz odbudowy. To znaczy inflacja i chaos gospodarczy.

Zle rządzić w Polsce — to znaczy cofać się z drogi postępu; to znaczy torować drogę poprzez polską "paderwaczynę" do stosunków dzisiejszej Grecji; to znaczy poprzez wprowadzenie i londyjską teorię "dwóch" dróg torować drogę do nowego września 1939 roku i do końca niepodległości.

II.

Kiedy zagrażałoby takie niebezpieczeństwo nowej Polsce? Zagrażałoby w

razie braku porozumienia pomiędzy PPS i PPR. Trzeba więc dbać, dbać absolutnie, o utrwalenie i pogłębienie tego porozumienia. Musimy się starać o zbliżenie ideowe, o zbliżenie poglądów na najważniejsze zjawiska dnia dzisiejszego i jutrzejszego, o zbliżenie naszych wysiłków na rzecz odbudowy i przebudowy kraju. Musimy zbliżyć się w wysiłkach na rzecz rozwoju społecznych oddziaływań organizacyjnych, takich jak związki zawodowe, rady zakładowe, rady narodowe, instytucje spółdzielcze, TUR. Musimy w końcu zbliżyć się we współdziałaniu staraniach na rzecz harmonizacji współdziałania odrębnych organizacji o charakterze ideologicznym, jak partia oraz związki młodzieży.

Mylą się ci, którzy sądzą, że jakimkolwiek naciskiem przypięsiała jednostkę organizacyjną klasy robotniczej, tj. połączenie PPS i PPR otmur z ZWM. Mylą się z drugiej strony ci, którzy wyobrażają fakty takich nacisków, a będąc w zasadzie przeciwni zbliżaniu się obu kierunków robotniczych, wysuwają z tych faktów wnioski o zbędności i faryzajstwo przygotowywania i teoretyzowania na temat dalszej drogi i pogłębienia paktu o jednolitości działania między PPS i PPR.

W polskich warunkach trzeba przede wszystkim, aby PPS i PPR, aby Otmur i ZWM dobrze wpłynęły ze sobą, jak równi z równymi, po przyłączeniu. Równocześnie powinny być przedyskutowane i w miarę możności wytyrzwane istniejące różnice ideologiczne oraz ewentualne różnice w taktyce pomiędzy socjalistycznym i peperwskim zespo-

Są to procesy długofalowe i przeskoczyć szczeniuch ich się nie da. Wiem, że wywoły mogą nie wszystkim trafić od razu do przekrośnania po jednej i po drugiej stronie.

Na to powiem: przebieg wyborów, przebieg pierwszej sesji sejmowej, rozwój wypadków międzynarodowych, ich wypadków w kraju wywołają i uświadczają, że nowa orientacja polityczna na PPS, że jednolitościowa linia obecnego PKW była jedynie możliwa dla Partii, jedynie dobra w skutkach dla kraju — i zadania swe całkowicie wypełnia. Ta orientacja i ta linia już się ukształtowały. Nie wątpię, że wytyczne niniejszego artykułu też zostaną ukształtowane przez życie.

Co piszą inni?

KURIER Popularny

Od dłuższego czasu problem t. zw. inicjatywy prywatnej jest przedmiotem dyskusji na łamach prasy krajowej. W obecnym okresie, wobec zwiększenia się trudności gospodarczych i w związku z cięższą sytuacją aprowizacyjną, sprawa inicjatywy prywatnej, sprawa wolnego handlu, nabiera jeszcze bardziej zasadniczego znaczenia. "Kurier Popularny" pisze na ten temat:

"Prym nazywamy mi i miasteczka przepięknie były handlarzami 'ciuchów'. Dziś np niektórzy pracownicy poczty, urzędnicy, a nawet pracownicy pensyjnych instytucji dorabiają handlem towarami codziennego użytku.

Znamyko to ze społecznego punktu widzenia jest niewątpliwie szkodliwe. Nie chcemy przez to powiedzieć, że

należy z tymi ludźmi podjąć ostrą walkę. Dziś w wielu wypadkach są to jedynie dostępne im możliwości przetrwania trudnego powojennego okresu. Wielu z nich w miarę podnoszenia się realnych zarobków wyrenkuje się z ulgą upokorzonej niejednokrotnie zarobków dodatkowych.

Ale my dbamy nie tylko o syte i ładki; mamy jednocześnie ambicję wychowania. Nie jest przesadą twierdzenie, że tego rodzaju dziki handel jaki dziś spotykamy — w zbyt dużej ilości i odmianach — wpływa złemu na umiowanie społeczne członków, na jego umiowanie społeczeństwa, na jego umiowanie życia w granicach.

Nie możemy jednak mieć oczu zamkniętych na skutki, jakie to za sobą pociąga. Już dziś zaobserwować możemy fakty uprzedzenia dzikiego handlu, który daje umniejsza możliwości zarobku niż praca w fabryce. Działła tu bowiem szkodliwy wpływ, że zromatowane poczucie niezależności, które przekształca się w 'jakistwo i wogabudność', w szkodliwe społecznie uogólnienie się po całym kraju. Objaw ten jest już zjawiskiem społecznym

i powinien zwrócić na siebie baczniejszą niż dotąd uwagę".

ŚWIAT I POLSKA

W tygodniku "Świat i Polska", poświęconym zagadnieniom polityki międzynarodowej, ukazał się wywiad z ministrem spraw zagranicznych Czechosłowacji, Janem Masarykiem, który rzucił światło na cały szereg aktualnych problemów polityki zagranicznej. Cytujemy niżej fragment jest wyrazem stanowiska czechosłowackiego meza stanu do zawartej niedawno sojuszu polsko-czechoskiego:

"Obok znaczenia, które posiada so-

już krajów, należy mu ponadto przypisać wielką wagę w polityczno-ekonomicznym zespole europejskim, — a nawet — światowym. Na kontynencie europejskim Niemcy zajmowały dotąd nadzwyczajnie silną pozycję co spowodować.

"Niewątpliwie fakt, że nasze dwa narody zawarły teraz braterski umowę, rzuca duży refleks na rozpoczynające się właśnie obrady w Moskwie. Sojusz nasz może mieć szereg wpływ na prowadzone rozmowy, — przede wszystkim dlatego, że gdy obecnie będzie mowa o sprawach czeskich obywateli narodów, będziemy przedstawiali nasze stanowiska uspołecznione, jasno i zdecydowanie. Jesteśmy przed zawarciem umowy ogólnostanowienia przez uła premiera Gottvalda, że całkowicie zgodzimy się z uroczym zachodnie granice Polski. Na obecnej konferencji moskiewskiej jesteśmy tylko obserwatorami, ale sądzę, że przed zawarciem pokoju z Niemcami musi dojść do takiej konferencji, — gdzie ugi i my zostaniemy wytyczalni, gdzie ucież się pod uwagę nasze stanowisko, w kwestii niemieckiej,

O CZYM PISZĄ ZAGRANICĄ?

SZEF AUSTRIACKIEJ POLICJI POLITYCZNEJ

Bruksela — Genewa — Budapeszt

Niebezpieczeństwo kryzysu w Belgii

Powszechnie mówi się o nadzwyczajnym, na stosunki Europejskie niezobyczajnym, dobrobycie Belgii. Obiektywny obserwator musi jednak stwierdzić, że sytuacja nie przedstawia się tak różowa.

To dowiarów, których ceny utrzymają się na najwyższym poziomie, należą przede wszystkim środki żywnościowe, które w znaczącej części należą do artykułów importowanych. Od chwili zniesienia racjonowania artykułów spożywczych w Belgii — dalej się zaobserwować prawdziwy rabunek sklepów w belgijskich pasie porannych, przez francuskich, holenderskich i niemieckich spekulantów. Ilość np. kawy zgromadzonej miesięcznie w Belgii do krajów sąsiadnych — osiąga bez przesady cyfrę wieloletnią! W Belgii: kosztuje kilogram kawy — 50 franków belgijskich, równocześnie zaś 100 franków (francuskich kosztuje na czarną gęś) — 17—20 franków belgijskich. W konsekwencji zgromadzić kupiła kawę w Belgii po 250—300 franków francuskich, a rzemień ją na rynek w Paryżu po 1200—1300 franków.

Podobnie przedstawia się sprawa z innymi artykułami.

Powinął Belgii konieczne są dla zwiększenia importu przysyłane jej kredyty dozwolone, jak również dewizy, których dopływ mógłby byłby jedynie przez wzmocnienie wywozu — dołożyłby wpływ krwi spowodowany smaganiem, na obfitym znaczeniu dla gospodarki belgijskiej, pomimo jej wprawdzie wyczerpania, na przemian między międzynarodowym czynnikiem rywalizacji.

(„La Tribune”, Milano).

Oredzie Bevin

Po wystosowaniu oredzia ogólnego z okazji zawarcia pokoju, angielski minister spraw zagranicznych podzielił pojedynczo narady Węgier, Włoch, Finlandii, Rumunii i Bulgarii. W ciągu ostatnich miesięcy rząd angielski wydał cały serce wojny i prośbom do Rumunii i Bulgarii — i oświadczając, że „Naród brytyjski z radością wzięł podpięcie pokoju z waszami, nie krępując”. Podpisanie traktatu po wojennego oznaczało samo przez się faktyczne uznanie rządu Dimitrova i bulgarskiej demokracji ludowej — fakt ten wzmocniony został teraz przez przyjęcie oredzia do narodu bulgarskiego.

Bevin wraca uwagę na zasadnicze warunki przyjaźni narodów, jakim są prawdziwe i obiektywne wiadomości, rozpowszechniane wzajemnie.

Wspominając o „informacjach odpowiedzących prawdzie”, minister angielski myślał niewątpliwie o pewnych dziennikarzach zachodnich oraz o dyplomatach odwołanych zaskakujących za reakcyjnych nawet przez komitety zagraniczne Partii Pracy. Gdyby zwolennicy Churchill'a nie zasypali demokrację ludową swoimi kłamstwami i oszczerstwami, stosunki Wielkiej Brytanii i innych państw miłujących wolność byłoby o wiele serdeczniejsze. Oredzie jest jednak dowodem, że poznano i przyjęto do wiadomości rzeczywistość, że sympatja pracujących angielskich dla młodych demokracji ludowych Europy po południowo wschodniej — coraz mocniej wywiera wpływy na urzędy angielskiej polityki zagranicznej.

Co dotyczy Węgier, Bevin powiedział słowa uznania i zaczęły się prace budowlanej narodu węgierskiego, które przybliżają z radością. Praktyczna realizacja żywość brytyjskiej może w wielkiej mierze ułatwić i przyspieszyć „odbudowę” obserwowaną z sympatią. Przy rozmowach pokojowych rząd brytyjski żądał stuprocentowego zwrotu ulojonych szkód wyrażonych dla Węgromów prywatnym udziałowcom brytyjskim. Związek Radziecki przekreślił ten żądanie i tak samo, jak czyhać nie do zniszczenia dla kraju zniszczonego i w emocjach jego odbudowę — i walczy o obniżenie odszkodowań. Po długich debatach, rząd angielski zmniejszył pretensje na 75, a później 66 proc., zmniejszając 25 proc. proponowanych przez Sowietów. Rząd węgierski stał się rozmownym, bezpodstępnie rozszedł do usadzenia, nie.

(„Szabad Nep”, Budapeszt).

Udział kobiet jugosłowiańskich w odbudowie

Władcy państw jugosłowiańskich w dziele odbudowy kraju bardzo poważny. Tak więc na przykład w samej Serbii w pracy nad odbudową wzięło udział 418.114 kobiet, dostarczając 5.284.400 godzin pracy bezpłatnej. Biorąc pod uwagę bardzo żywy i aktywny udział w życiu politycznym kraju, 1677 kobiet w liczbie do różnych komitetów lokalnych w Serbii. Udział kobiet w Sada — przedstawia się następująco: w Słoweńsku 850, w Serbii 103, w Bośni-Hercegowinie 281, w Kroatii 1444 w Macedonii 94 i Montenegro 77.

W nowojugosłowiańskich kobietach najwięcej stanowiska. Dwie kobiety są członkami rządu w Słoweńsku, jedna w Kroatii i trzy w Serbii.

(„Voiz Osviet”, Genewa).

498 lat obozów koncentracyjnych gwarantuje demokratyczny charakter tej policji

Na procesie Hoessa zeznawał jako świadek, p. dr Duernmayer, były więzień Oświęcimia, a obecnie szef wiejskiej policji politycznej, i zw. Stasiepczyk.

Z p. dr Duernmayer'em spotkaliśmy się rano w hotelu „Bristol” i odrazu muszę a wstąpić. Do pokoju wchodzi posługaczka i oświadcza, że nie może mi opowiedzieć historii, ponieważ ma pasy. Będzie nam na świecie nie potrafił, jak my, przeto wyraża cudowność o naszej „świeć” zdolności organizacyjnej. Przypuszczam, że gdybyśmy pojechali do Wiednia i zeszliśmy się w hotelu, w którym mieszkaliśmy czułości, byłbyśmy może mniej wdzięczni, ale byłybyśmy jeszcze wyczerpani. Słowem — brawo dyrektora hotelu „Bristol”!

A JEDNAK PODOBNO MU SIĘ

Pan Duernmayer, który jednak pamięta chyba warunki obozowe, kiedy mu nie było widać, że zdaje się nie przyzwyczaić w klasie widać do tego incydentu. O Polsce i Polakach, o Warszawie mówi w samych superlatywach:

— Warszawa jest tak strasznie zniszczona, że nie można tego sobie wyobrazić, nie widząc tego uprzednio. Płyn bardziej zimny ewa mnie jej żywność i aktywność. To jest poproszę zadziwiająca (verbluffend!). Na każdym kroku widać optymizm i ducha odbudowy. W takiej atmosferze można coś stworzyć.

O AUSTRII NIE CHCE MÓWIC

Mój sympatyczny rozmówca, który pochlebnie ocenia osiągnięcia Polski, nie chce jednak — prawdopodobnie ze względu na jej nowość — mówić o stosunkach austriackich. Po kilku pytańach, na które nie otrzymałem odpowiedzi, ani towarzyszący donosił, że Austrii lub rozwój gospodarki austriackiej, który ma być z dalszym pytań z tego zakresu, zwłaszcza, że przypominam sobie, że Wiedeń jest podzieleny na cztery części, podobnie jak Berlin.

Obawiam się, że stanowisko szefa policji politycznej w takich warunkach każdego zamieszkuje do młodego wobec demokracji zagranicznej.

AUSTRIACKA POLICJA POLITYCZNA NIE JEST ANTYZYDOWSKA

Najłatwiej jest z każdym rozmówcą mówić na tematy, dotyczące jego specjalności. Dlatego też najwięcej o trudnościach związanych z austriacką policją polityczną. Tutaj mój rozmówca traci, swoją uprzednią wstrząśniętość, a nawet zapala się do tematu! — Jestem sam antyżydysta. Kiedy po wyzwoleniu, w 1945 roku, w Wied-

niu zaproszono mnie moje stanowisko, wyjechałem z rodziną a, że pojechałem, zwłaszcza polityczna w kraju demokratycznym, musi się składać przede wszystkim z demokratów i antyfaszystów. Zrezygnowałem wobec tego z osiedlenia w hotelu, który miał być w poszukiwaniu wsi, parafii nie być zaangażowaną czynnie po stronie faszystów jakkolwiek miały, ale który jednak szli w policję za czasów okupacji hitlerowskiej. Staralem się dobrać ludzi zarówno z powodów historycznych walk o wyzwolenie i z tymi, jak i z pochodzą antyfaszystów byłych „Kamowców” (tj. byłych więźniów niemieckich obozów koncentracyjnych).

TE CYFRY MÓWIĄ

Obliczenia ludzkie, że w szeregach wiejskiej policji politycznej mieszają się 498 lat obozów koncentracyjnych, 44 lata walk z bronią w ręku przeciw faszystom; i 3 wyroki śmierci moich współpatriotów — którzy cudem jej uniknęli. Sądze, że takie obliczenia jest w pewnej mierze gwarancją antyfaszystowskiego nastawienia wiejskiej policji politycznej.

NAJWIEKSZA ZASŁUGA TOW. CYRANKIEWICZA

Powoli rozmowa nasza wraca na inne tory. Mówimy o Oświęcimiu. — Wspominamy wspólnych znajomych z obozu, a potem rozmawiamy na temat współpracy dr Duernmayer'a z tow. Cyrankiewiczem w ruchu oporu na terenie obozu.

— Do Oświęcimia miał przyjechać dopiero w 1944 roku.

Był w jednym z „najprzejrzystszych” obozów we Florencji, na którym przyszedł do Oświęcimia. — Starczy, jak na jednego.

O tow. Cyrankiewicz z moim rozmówcą mówi:

— To, że Cyrankiewicz był jednym z kierowników ruchu oporu w obozie i że stał na stanowisku międzynarodowej walki w dziedzinie i wyzwolenie — to przy wybitnej indywidualności i ugruntowanym światopoglądzie Cyrankiewicza, a nie jest niemożliwym. Ale za największe osiągnięcie uważam, że obecnego premiera uważam fakt, że umiał, jak nikomu innym, zrozumieć rozmaite kierunki ideologiczne wśród Polaków w obozie, że potrafił 8—10 gup wyprząć do walki przeciw hitlerowskiemu bandzie.

Wydaje mi się, że jednak muszę być bardziej uprzejmym, aniżeli sprytnym, jak w hotelu „Bristol” i powiedzieć, nastręczyć gościć iść do domu. Czy, nie to, żegnając się z nim.

J. Rawicz,

Czy Borman ukrywa się w Danii?

Z informacji prasy szwedzkiej wynika, że tajna organizacja hitlerowska dalej działa na terenie państw skandynawskich.

Według danych, podanych przez „Expressen” rolę czynnika kierującego tą tajną organizacją, objął szwedzki hitlerowiec, w s iktad jej wchodzą b. urzędnicy Rzeszy, przebijający w Szwecji emigrację niemiecką, którzy w swoim czasie zadeklarowali się jako „antyhitlerowcy”. Niemcy hitlerowcy; gwałtownicy z Norwegii, kozytający z prawą rzucą.

„Wszystko wskazuje na to — pisze „Expressen” — że za bliskość swych kich faszystów wznowiła się w ostatnim okresie.

Oleńrowie szwedzcy, najwięc nad-

zór nad obozami, przyjmowali udział w ułtowianiu ucieczek.

Dziennik „Reynolds News”, powołując się na swego korespondenta w Kopenhadze, pisze ostatecznie:

„Pogłoski rozpowszechnione w Szwecji, że Martin Borman, zastępca Hitlera, udał się z Kopenhadze do Malmö na konferencję z przywódcami tajnej szwedzkiej organizacji faszystowskiej, nie są uważane za poważne podstawy”. Według tego korespondenta, nie jest wykluczone, że Borman ukrywa się w Danii, gdzie nie przedstawia to większych trudności, i gdzie według wyżej wymienionego dziennikarza „krajowy przepiórek jej wolności są nadal na wolności”.

Oto fakty, wykazujące wzrost działalności hitlerowców w Skandynawii.

Wykrycie palarni opium w Marsylii

W Marsylii policja poszukiwała ośrodka nielegalnego handlu narkotykami, który podobno utrzymywał stosunki z Liverpoolem i Nowym Jorkiem. Rewizje zostały zarządzone po wykryciu przez funkcjonariuszy celnych w Nowym Jorku wielkiego zapasu heroiny na pokładzie francuskiego okrętu frachtowego „Saint Tropez”. Urzędnicy amerykańscy powiadomili podobno władze francuskie, że według wskazówek w toku śledztwa należałoby szukać ośrodka przemiany w Marsylii.

We wtorek przetrząsnąć wzdłuż

wybrzeża dom za domem, policja wykryła luksozową palarnię opium, ustrój za lokalem restauracji, portowej. W ręce policji dostały się znaczne ilości opium, oraz ogromne zapasy wszelkich przedmiotów, potrzebnych do wykonywania palarni.

Tegoż dnia popołudniu zarezerwowano Ch. Herzyka, który miał przy sobie około 20 gramów opium, trochę morfiny i sprzączkę do zastrzyków podskórnych. Jak sławca policja, czło- wiek ten utrzymywany, że narkotyki otrzymał z Liverpoola.

Droga Wielkiego Artysty

Tysiące dzieci na kolonie

W dniu 15 maja br. przybędzie do Polski grupa pisarzy czechosłowackich, celem realizowania pisarzy polskich, którzy bawili w Pradze w abiegłym roku. Na czele grupy stoi Prezes Związku Literatów, wybitny liryk — Franciszek

ci na kolonie

Dla zapewnienia dzieciom należytej opieki zorganizowano 3-miesięczny kurs szkoleniowy dla wychowawców, obliczony na 100 kandydatów, którzy będą prowadzili na półkoloniach pracę ideowo-wychowawczą.

Spółdzielnia Wydawnicza „Wiedza”

Centr. Biuro Ogłoszeń i Reklamy

w Warszawie

zawiadania P.T. ogłaszających się z terenu Woj. Krakowskiego i miasta Krakowa, że dla ich wygody otwiera w najbliższych dniach w Krakowie, Rynek Gł. 30, Tel. 585-10 - wewn. 23

Oddział Krakowski,

który będzie przyjmował ogłoszenia do wszystkich czasopism w Polsce bez doliczania dopłat, opracowywać kosztorysy ogłoszeniowe, udzielać porad w zakresie ogłoszeniowym oraz przeprowadzać kampanię ogłoszeniową.

No. 127002

PRZETARG

Zakład Uprawy Tytoniu Polskiego Monopoli Tytoniowego w Krakowie-Czyżyny ogłasza przetarg nieograniczony na:

- 1) budowę 3 komór fermentacyjnych
- 2) remont 9 komór fermentacyjnych
- 3) remont podłóg i wykonanie ślizgów
- 4) roboty remontowo-konserwacyjne
- 5) roboty wodociągowo-kanalizacyjne i centr. ogrz.
- 6) roboty instalacji elektrycznej
- 7) wykonanie urządzeń wentylacyjnych
- 8) dobudowę baru w Stacji Wykupu Tytoniu w Kazimierzu Wielkiej
- 9) roboty budowlane w Stacji Wykupu Tytoniu w Pińczowie.

Oferty należy składać w podwójnych opieczonych kopertach oddzielnie dla poszczególnych rodzajów robót z napisem „Oferta na” (wymienić na jaką robotę).

Do oferty należy dołączyć pokwitowanie Narodowego Banku Polskiego na złożone wadium w wysokości 1% oferowanej sumy, na rachunek żyrowy Zakładu Uprawy Tytoniu P. M. T. w Krakowie-Czyżyny.

Powołanie się na należytość z tytułu wykonanych już robót nie będzie uwzględnione.

Oferty należy składać na podkładkach oryginalnych, które można nabyć za opłatą w Sekretariacie Zakładu Uprawy Tytoniu P.M.T. w Krakowie-Czyżyny w godzinach urzędowych.

Termin składania ofert ustala się do dnia 15 kwietnia 1947 r. do godziny 9.30, po czym nastąpi otwarcie ofert.

Regulamin i szczególne warunki wykonywania robót przez Przedsiębiorców w Polskim Monopolu Tytoniowym oraz plany są do przejrzenia w Oddziale Technicznym Zakładu Uprawy Tytoniu P.M.T. w Krakowie-Czyżyny, gdzie można zasięgnąć informacji dotyczących robót.

Zakład Uprawy Tytoniu zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta, wyłączenia niektórych robót, oddania całości robót jednej Firmie względnie rozdzielenia robót między kilka firm, ewentualnie unieważnienie przetargu bez podania powodu.

Jako nieprzekraczalny termin ukończenia wszystkich robót ustala się datę 31 sierpnia 1947 r.

Przy podjęciu podkładek oferty obowiązują się przedstawicielom uwierzytelnionym odpisy świadectw przemysłowych wzgl. rejestrów handlowych.

Adres pocztowy:

Zakład Uprawy Tytoniu P.M.T. Kraków 2 — Czyżyny 280.

Telefony: 555-12 i 555-16.

Kraków-Czyżyny, dnia 25. III. 1947.

Dyrektor:
EDWARD KUSZCZAK

Bar Podolski

Kraków, św. Tomasz 11 tel. 639-34
poleca wybornowó trunki i smaczne zakąski
ceny niskie +177 ceny niskie!

Kapustę kiszoną

dostarcza do sklepów i stolówek

„KRYSZTAŁ”

Kraków, ul. Lwowska 30.

Pol. 300-01. 5-470-2

PRENUMERATA

wynosi miesięcznie z odbiorem w punktach sprzedaży 75 zł. — z odnośnikiem do domu w Krakowie 85 zł. — na prowincji pocztą 80 zł. — Prenumeratę przyjmuje: Administracja „Naprzodu”, Kraków, Rynek Główny 30 (partier). Placówki Sp. „Czytelnik” na terenie m. Krakowa i upoważnieni akwizytorzy. — Na zamówienie Poczty Polskiej Partii Socjalistycznej.

OGŁOSZENIA

Ogłoszenia na 1 i 2 strony w tekście za 1 mm spacji 15 zł. Drobne ogłoszenia za słowo 5 zł. W niedzielę i święta o 50% drożej. — 1 mm spacji 20 zł, za tekstem 1 mm spacji 10 zł. Poszukiwanie rodzin i pracy 3 zł. Tłumy drukiem 100% drożej.

Ogłoszenia przyjmuje Administracja „Naprzodu”. Rynek Główny 30 i upoważnieni akwizytorzy Wydawnictwa

Wojewódzki Komitet Opieki Społecznej ogłasza

KONKURS

na stanowisko DYREKTORA BIURA WKOS. Kandydaci wyrażać się muszą dowodami studiów wyższych i praktyką co najmniej 5-letnią w instytucjach społecznych. Do stanowiska dyrektora przywiązane są pobory V grupy uposażenia urzędników państwowych z dodatkami. Posada do objęcia zaraz. Podania wnosić do WKOS. w Krakowie, ul. Krowoderska 5 do dnia 8. IV. 1947 r.

P.B.P. „Orbis” w Krakowie Rynek Gł. 41

urządza na Wiedeńszarodowe Targi Poznańskie dwudniową

1) wycieczkę kolejową

w czasie

od 26. IV. 47 do dnia 28. IV. 47 włącznie. Koszta przejazdu, noclegu, całodziennego utrzymania i wstępu na Targi wynoszą 3.000.— zł.

2) wycieczkę autobusową

na 25 osób

w czasie od 26. IV. 47 do dnia 28. IV. 47 włącznie. Koszta przejazdu, całodziennego utrzymania, noclegu i wstępu na Targi wynoszą 5.000.— zł.

Wszelkich informacji udziela P. B. P. „Orbis” Kraków, Rynek Gł. 41, Tel. 591-87 (dział informacji).

KLEJE ROSLINNE

„EKSTRYNOWE I KARIOFLANE

do wyrobu kartonów, etykietowania i innych celów przemysłowych, do bezpośredniego użycia w celach biurowych dla INSTYTUCYJ mających większe zapotrzebowanie

w beczkach po 100 i 50 kg

S P R Z E D A J E

BIURO SPRZEDAŻY ARTYKUŁÓW CHEMII STOSOWANEJ

KRAKÓW, UL. PIJARSKA 9.

TEL. 558-18 i 659-19

4-302-3

Adres telegraficzny: „ARTCHEM”

Dostawca Państwowa Fabryka w Olawie k/Wrocławia.

HURTOWNIA KOSMETYCZNO-PERFUMERYJNA K. & A. MIKLAŚCZEWSKI

Kraków, ul. św. Filipa 5. Tel. 357-4

Poleca wszelkie kosmetyki i wody toaletowe. 4-302-3

Odbiór oczekiwany Drukarni Nr 3 Spółdzielni Wydawniczej „Wiedza” Kraków, ul. Orzeszkowej 2. Telefon 590 53, M—17545